

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Anden Afdeling)

14. september 2017*

»Appel – EU-varemærker – forordning (EF) nr. 207/2009 – artikel 8, stk. 4, og artikel 53, stk. 1, litra c), og stk. 2, litra d) – EU-ordmærket PORT CHARLOTTE – begæring om, at dette varemærke erklæres ugyldigt – beskyttelse tildelt de ældre oprindelsesbetegnelser »Porto« og »Port« i henhold til forordning (EF) nr. 1234/2007 og national lovgivning – spørgsmålet, om den beskyttelse, der er tildelt disse oprindelsesbetegnelser, er udtømmende – artikel 118m i forordning (EF) nr. 1234/2007 – begreberne »anvendelse« og »antydning« af en beskyttet oprindelsesbetegnelse«

I sag C-56/16 P,

angående appel i henhold til artikel 56 i statuten for Den Europæiske Unions Domstol, iværksat den 29. januar 2016,

Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO) ved E. Zaera Cuadrado og O. Mondéjar Ortuño, som befuldmægtigede,

appellant,

støttet af:

Europa-Kommissionen ved B. Eggers, I. Galindo Martín, J. Samnadda og T. Scharf, som befuldmægtigede,

intervenient i appelsagen,

de øvrige parter i appelsagen:

Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto IP, Peso da Régua (Portugal), ved advogado P. Sousa e Silva,

sagsøger i første instans,

støttet af:

Den Portugisiske Republik ved L. Inez Fernandes, M. Figueiredo og A. Alves, som befuldmægtigede,

intervenient i appelsagen,

Bruichladdich Distillery Co. Ltd, Argyll (Det Forenede Kongerige), ved avocate S. Havard Duclos,

intervenient i første instans,

* Processprog: engelsk.

har

DOMSTOLEN (Anden Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, M. Ilešič, og dommerne A. Prechal (refererende dommer), A. Rosas, C. Toader og E. Jarašiūnas,

generaladvokat: M. Campos Sánchez-Bordona,

justitssekretær: fuldmægtig I. Illéssy,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 2. marts 2017,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 18. maj 2017,

afsagt følgende

Dom

- 1 I appelskriftet har Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO) nedlagt påstand om ophævelse af den dom, der blev afsagt den 18. november 2015 af Den Europæiske Unions Ret, Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto mod KHIM – Bruichladdich Distillery (PORT CHARLOTTE) (T-659/14, herefter »den appellerede dom«, EU:T:2015:863), hvorved Retten annullerede den afgørelse, der blev truffet den 8. juli 2014 af Fjerde Appelkammer ved Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) (sag R 946/2013-4) vedrørende en ugyldighedssag mellem Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto IP og Bruichladdich Distillery Co. Ltd (herefter »den omtvistede afgørelse«).
- 2 Med sin kontraappel har Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto (herefter »IVDP«) nedlagt påstand om delvis ophævelse af den appellerede dom.

Retsforskrifter

Forordning (EF) nr. 207/2009

- 3 Artikel 8, stk. 4, i Rådets forordning (EF) nr. 207/2009 af 26. februar 2009 om EU-varemærker (EUT 2009, L 78, s. 1) bestemmer:

»Hvis indehaveren af et ikke-registreret varemærke eller af et andet erhvervsmæssigt anvendt tegn, som ikke kun har lokal betydning, rejser indsigelse, er det varemærke, der søges registreret, udelukket fra registrering, hvis og i det omfang der i henhold til [EU-]lovgivningen eller medlemsstatens lovgivning vedrørende det pågældende tegn:

- a) er erhvervet rettigheder til tegnet før tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om registrering som [EU-]varemærke eller i givet fald før tidspunktet for den prioritet, der gøres gældende til støtte for [EU-]varemærkeansøgningen
- b) tegnet giver sin indehaver ret til at forbyde anvendelsen af et yngre mærke.«

4 Denne forordnings artikel 53, stk. 1 og 2, har følgende ordlyd:

»1. [EU-]varemærket erklæres ugyldigt efter indgivelse af begæring herom til kontoret eller ved fremsættelse af modkrav under en sag om varemærkekrænkelse:

[...]

c) når der findes en af de i artikel 8, stk. 4, omhandlede ældre rettigheder, og betingelserne i nævnte stykke er opfyldt.

2. [EU-]varemærket erklæres ligeledes for ugyldigt efter indgivelse af begæring herom til kontoret eller ved fremsættelse af modkrav under en sag om varemærkekrænkelse, hvis der i henhold til [EU-]lovgivningen eller gældende nationale retsregler om varemærkebeskyttelse kan rejses forbud mod brug af varemærket på grundlag af en anden ældre ret, herunder navnlig:

[...]

d) en industriel ejendomsret.«

Forordning (EF) nr. 479/2008

5 I 27., 28. og 36. betragtning til Rådets forordning (EF) nr. 479/2008 af 29. april 2008 om den fælles markedsordning for vin, om ændring af forordning (EF) nr. 1493/1999, (EF) nr. 1782/2003, (EF) nr. 1290/2005, (EF) nr. 3/2008 og om ophævelse af forordning (EØF) nr. 2392/86 og (EF) nr. 1493/1999 (EUT 2008, L 148, s. 1) var det anført:

»(27) Begrebet kvalitetsvine er i Fællesskabet baseret på bl.a. de særlige kendetegn, der kan tilskrives vinens geografiske oprindelse. Disse vine identificeres over for forbrugerne gennem beskyttede oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser, men den nuværende ordning desangående er ikke fuldt udviklet. For at de pågældende produkters kvalitet kan gøres gældende på et gennemsigtigt og mere udbygget grundlag, bør der indføres en ordning, hvor ansøgninger om oprindelsesbetegnelser eller geografiske betegnelser behandles efter den metode, der anvendes i forbindelse med Fællesskabets horisontale kvalitetspolitik for andre fødevarer end vin og brændevin, jf. Rådets forordning (EF) nr. 510/2006 af 20. marts 2006 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og fødevarer [(EUT 2006, L 93, s. 12)].

(28) For at sikre, at vine med oprindelsesbetegnelse eller geografisk betegnelse bevarer deres kvalitetskendetegn, bør medlemsstaterne kunne anvende strengere regler herfor.

[...]

(36) Eksisterende oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser i Fællesskabet bør af hensyn til retssikkerheden være undtaget fra den nye behandlingsprocedure. De berørte medlemsstater bør imidlertid give Kommissionen de grundlæggende oplysninger og dokumenter, i henhold til hvilke de pågældende betegnelser er blevet anerkendt på nationalt plan; sker det ikke, bør deres beskyttelse som oprindelsesbetegnelser eller geografiske betegnelser bortfalde. Mulighederne for annullering af eksisterende oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser bør være begrænsede af hensyn til retssikkerheden.«

Forordning nr. 1234/2007

- 6 Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 af 22. oktober 2007 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om særlige bestemmelser for visse landbrugsprodukter (fusionsmarkedsordningen) (EUT 2007, L 299, s. 1), som ændret ved Rådets forordning nr. 491/2009 af 25. maj 2009 (EUT 2009, L 154, s. 1) (herefter »forordning nr. 1234/2007«), finder, henset til tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen, anvendelse på sagen. Denne sidstnævnte forordning har med virkning fra den 1. august 2009 ophævet forordning nr. 479/2008.
- 7 I tredje betragtning til forordning nr. 491/2009 er anført følgende:
- »Sideløbende med forhandlingerne om og vedtagelsen af [forordning nr. 1234/2007] førte Rådet også forhandlinger om og vedtog en reform af vinsektoren, som nu er afsluttet med vedtagelsen af forordning [nr. 479/2008]. Som angivet i [forordning nr. 1234/2007] blev kun de bestemmelser for vinsektoren, der ikke var genstand for reformer, indarbejdet i [forordning nr. 1234/2007] fra begyndelsen. De substansbestemmelser, der var genstand for ændringer, skulle først indarbejdes, når de var vedtaget. Da sådanne substansbestemmelser nu er vedtaget, bør vinsektoren nu fuldt ud indarbejdes i [forordning nr. 1234/2007] ved at indføre de politiske beslutninger, der er truffet i [forordning nr. 479/2008], i [forordning nr. 1234/2007].«
- 8 Artikel 118b i forordning nr. 1234/2007 med overskriften »Definitioner« bestemmer følgende i stk. 1:
- »Ved anvendelsen af denne underafdeling forstås ved:
- a) »oprindelsesbetegnelse«: et navn på et område, et bestemt sted eller i exceptionelle tilfælde et land, der betegner et produkt som nævnt i artikel 118a, stk. 1, som opfylder følgende krav:
- i) dets kvalitet og kendetegn kan hovedsagelig eller fuldstændigt tilskrives et geografisk miljø med dets naturbetingede og menneskelige faktorer
 - ii) de druer, det er fremstillet af, hidrører udelukkende fra dette geografiske område
 - iii) det produceres i dette geografiske område, og
 - iv) det er fremstillet af druesorter, der tilhører arten *Vitis vinifera*.
- b) »geografisk betegnelse«: en betegnelse for et område, et bestemt sted eller i exceptionelle tilfælde et land, der betegner et produkt som nævnt i punkt artikel 118a, stk. 1, som opfylder følgende krav:
- i) [D]et besidder en særlig kvalitet, et særligt omdømme eller andre kendetegn knyttet til den pågældende geografiske oprindelse.
 - ii) [M]indst 85% af de druer, der anvendes til fremstillingen, hidrører udelukkende fra dette geografiske område.
 - iii) [D]et produceres i dette geografiske område.
 - iv) [D]et er fremstillet af druesorter, der tilhører arten *Vitis vinifera* eller en krydsning af *Vitis vinifera*-arten med andre arter af *Vitis*-slægten.«

9 Denne forordnings artikel 118f med overskriften »Forudgående national procedure« bestemmer i stk. 1, 6 og 7:

»1. Ansøgninger om beskyttelse af en oprindelsesbetegnelse eller en geografisk betegnelse, jf. artikel 118b, for vine med oprindelse i Fællesskabet underkastes en forudgående national procedure efter nærværende artikel.

[...]

6. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme denne artikel inden den 1. august 2009.

7. Hvis en medlemsstat ikke har nogen national lovgivning vedrørende beskyttelse af oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser, kan den, dog kun midlertidigt, indrømme betegnelsen beskyttelse i henhold til denne underafdeling på nationalt plan med virkning fra den dato, hvor ansøgningen indgives til Kommissionen. En sådan midlertidig national beskyttelse ophører på den dato, hvor der træffes afgørelse om registrering eller afvisning i henhold til denne underafdeling.«

10 Forordningens artikel 118i har følgende ordlyd:

»På grundlag af de oplysninger, Kommissionen råder over, træffer Kommissionen [...] afgørelse om enten at beskytte oprindelsesbetegnelsen eller den geografiske betegnelse, hvis den opfylder betingelserne i denne underafdeling og er forenelig med fællesskabsretten, eller at afvise ansøgningen, hvis disse betingelser ikke er opfyldt.«

11 Artikel 118l i forordning nr. 1234/2007 med overskriften »Forhold til varemærker« bestemmer følgende i stk. 1:

»Hvis en oprindelsesbetegnelse eller geografisk betegnelse er beskyttet i henhold til denne forordning, gives der afslag på registrering af et varemærke, der svarer til en af situationerne i artikel 118m, stk. 2, og som vedrører et produkt, der henhører under en af kategorierne i bilag XIb, hvis ansøgningen om registrering af varemærket indsendes efter datoen for indsendelsen af ansøgningen om beskyttelse af oprindelsesbetegnelsen eller den geografiske betegnelse til Kommissionen, og sidstnævnte ansøgning fører til beskyttelse af oprindelsesbetegnelsen eller den geografiske betegnelse.

Varemærker, der er registreret i strid med første afsnit, erklæres ugyldige.«

12 Denne forordnings artikel 118m med overskriften »Beskyttelse« bestemmer:

»1. Beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser kan anvendes af enhver erhvervsdrivende, der markedsfører en vin, som er fremstillet i overensstemmelse med den dertil svarende produktspecifikation.

2. Beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser og de vine, der anvender de pågældende navne i overensstemmelse med produktspecifikationen, er beskyttet mod:

- a) enhver direkte eller indirekte kommerciel anvendelse af en beskyttet betegnelse:
 - i) for lignende produkter, som ikke er i overensstemmelse med den beskyttede betegnelses varespecifikation, eller
 - ii) for så vidt en sådan anvendelse udnytter en oprindelsesbetegnelses eller en geografisk betegnelses omdømme,
- b) enhver uretmæssig anvendelse, efterligning eller antydning, selv om produktets eller tjenesteydelsens virkelige oprindelse er angivet, eller den beskyttede betegnelse er oversat eller er ledsaget af udtryk såsom »art«, »type«, »måde«, »som fremstillet i«, »efterligning«, »smag«, »som« eller tilsvarende
- c) enhver anden form for falsk eller vildledende angivelse af produktets herkomst, oprindelse, art eller væsentlige egenskaber på den indre eller ydre emballage, i reklamerne eller i dokumenterne for det pågældende vinavlsprodukt samt anvendelse af emballager, der kan give et fejlagtigt indtryk af produktets oprindelse
- d) enhver anden form for praksis, der kan vildlede forbrugerne med hensyn til produktets virkelige oprindelse.

3. Beskyttede oprindelsesbetegnelser eller beskyttede geografiske betegnelser bliver ikke til artsbetegnelser i Fællesskabet som omhandlet i artikel 118k, stk. 1.

[...]«

13 Den nævnte forordnings artikel 118n, der har overskriften »Register«, har følgende ordlyd:

»Kommissionen opretter og fører et elektronisk register over beskyttede oprindelsesbetegnelser og beskyttede geografiske betegnelser for vin, som skal være offentligt tilgængeligt.«

14 Artikel 118s i forordning nr. 1234/2007 med overskriften »Eksisterende beskyttede vinbetegnelser« har følgende ordlyd:

»1. Vinbetegnelser, der er beskyttet i henhold til artikel 51 og 54 i [Rådets] forordning (EF) nr. 1493/1999 [af 17. maj 1999 om den fælles markedsordning for vin (EFT 1999, L 179, s. 1)] og artikel 28 i Kommissionens forordning (EF) nr. 753/2002 af 29. april 2002 om visse gennemførelsesbestemmelser til Rådets forordning (EF) nr. 1493/1999 for så vidt angår beskrivelse, betegnelse, præsentation og beskyttelse af visse vinprodukter [EFT 2002, L 118, s. 1], beskyttes automatisk i henhold til denne forordning. Kommissionen opfører dem i det i denne forordnings artikel 118n omhandlede register.

2. For de i stk. 1 omhandlede eksisterende vinbetegnelser tilsender medlemsstaterne Kommissionen:

a) det tekniske dossier [...]

b) den nationale afgørelse om godkendelse.

3. For de i stk. 1 omhandlede vinbetegnelser, for hvilke de i stk. 2 nævnte oplysninger ikke er indsendt senest den 31. december 2011, bortfalder beskyttelsen i henhold til denne forordning. Kommissionen træffer den tilsvarende formelle foranstaltning til fjernelse af sådanne betegnelser fra det i artikel 118n omhandlede register.

4. Artikel 118r finder ikke anvendelse på de eksisterende vinbetegnelser, der er nævnt i stk. 1.

Kommissionen kan indtil den 31. december 2014 på eget initiativ træffe afgørelse efter proceduren i artikel 195, stk. 4, om at annullere beskyttelsen af de i stk. 1 omhandlede eksisterende vinbetegnelser, hvis de ikke opfylder betingelserne i artikel 118b [...]

15 Denne forordnings artikel 120d, der har overskriften »Strengere regler fastsat af medlemsstaterne«, har følgende ordlyd:

»Medlemsstaterne kan indskrænke eller udelukke anvendelsen af visse ønologiske fremgangsmåder, som er tilladt i henhold til fællesskabsretten, og indføre strengere begrænsninger for vine, der fremstilles på deres område, med henblik på bedre at bevare de væsentlige kendetegn ved vine med beskyttet oprindelsesbetegnelse eller beskyttet geografisk betegnelse og ved mousserende vine og hedvine.

Medlemsstaterne meddeler disse indskrænkninger, udelukkelser og begrænsninger til Kommissionen, som underretter de øvrige medlemsstater herom.«

16 Den 1. august 2009 erstattede E-Bacchus-databasen i overensstemmelse med artikel 118n i forordning nr. 1234/2007 offentliggørelsen af listerne over kvalitetsvine fra bestemte dyrkningsområder (kvbd) i *Den Europæiske Unions Tidende*, således som det var fastsat i artikel 54, stk. 5, i forordning nr. 1493/1999. Denne database indeholder de beskyttede oprindelsesbetegnelser og geografiske

betegnelser for vine fra medlemsstaterne i henhold til forordning nr. 1234/2007 samt oprindelsesbetegnelserne og de geografiske betegnelser for vine fra tredjelande, som er beskyttede i henhold til bilaterale aftaler mellem Den Europæiske Union og disse tredjelande.

Sagens baggrund og den omtvistede afgørelse

17 I den appellerede doms præmis 1-15 er sagens baggrund og den omtvistede afgørelse gengivet således:

- »1 Den 27. oktober 2006 indgav [Bruichladdich Distillery Co. Ltd (herefter »Bruichladdich«)] en ansøgning om registrering af et [EU-]varemærke til [EUIPO] i henhold til forordning [nr. 207/2009].
- 2 Det varemærke, der blev ansøgt registreret, var ordtegnet PORT CHARLOTTE (herefter »det omtvistede varemærke«).
- 3 De varer, som registreringsansøgningen vedrørte, henhører under klasse 33 i Nicearrangementet af 15. juni 1957 vedrørende international klassificering af varer og tjenesteydelser til brug ved registrering af varemærker, som revideret og ændret, og svarer til følgende beskrivelse: »alkoholholdige drikke«.
- 4 Den 18. oktober 2007 blev det omtvistede varemærke registreret under nr. 5421474 og offentliggjort i *EF-Varemærketidende* nr. 60/2007 af 29. oktober 2007.
- 5 Den 7. april 2011 indgav [IVDP] til [EUIPO] en ugyldighedsbegæring vedrørende det omtvistede varemærke i medfør af artikel 53, stk. 1, litra c), sammenholdt med artikel 8, stk. 4, af artikel 53, stk. 2, litra d), og af artikel 52, stk. 1, litra a), sammenholdt med artikel 7, stk. 1, litra c) og g), i forordning nr. 207/2009, for så vidt som det nævnte varemærke omfattede de varer, der er omhandlet i præmis 3 ovenfor.
- 6 Som svar på ugyldighedsbegæringen begrænsede [Bruichladdich] listen over de varer, for hvilke det omtvistede varemærke var registreret, til de varer, der svarer til følgende beskrivelse: »whisky«.
- 7 Til støtte for ugyldighedsbegæringen påberåbte [IVDP] sig oprindelsesbetegnelserne »[P]orto« og »[P]ort«, som er beskyttet i alle medlemsstater, ved flere bestemmelser i portugisisk lovgivning og ved artikel 118m, stk. 2, i forordning nr. [1234/2007] [...].
- 8 Ved afgørelse af 30. april 2013 afslog annullationsafdelingen ugyldighedsbegæringen.
- 9 Den 22. maj 2013 indbragte [IDVP] en klage for [EUIPO] i henhold til artikel 58-64 i forordning nr. 207/2009 til prøvelse af annullationsafdelingens afgørelse.
- 10 Ved [den omtvistede afgørelse] afslog Fjerde Appellkammer ved [EUIPO] klagen.
- 11 Appellkammeret forkastede for det første anbringendet om en tilsidesættelse af artikel 53, stk. 1, litra c), i forordning nr. 207/2009, sammenholdt med samme forordnings artikel 8, stk. 4, i det væsentlige med den begrundelse, at beskyttelsen af oprindelsesbetegnelserne for vin udelukkende var reguleret ved forordning nr. [1234/2007] og følgelig henhørte under Den Europæiske Unions enekompetence. [...]
- 12 Disse geografiske betegnelser er desuden udelukkende beskyttet for vin og følgelig for varer, der hverken er identiske med eller ligner en vare benævnt »whisky«, dvs. en spiritus med et andet udseende og et andet alkoholindhold, som ikke kan være i overensstemmelse med produktspecifikationen for en vin som omhandlet i artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. i), i forordning

nr. [1234/2007]. For så vidt som [IVDP] havde påberåbt sig de nævnte oprindelsesbetegnelser omdømme, jf. samme forordnings artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), fandt appelkammeret, at det omtvistede varemærke hverken »anvend[te]« eller »antyd[de]« de geografiske betegnelser »porto« eller »port«, således at det ikke var nødvendigt at undersøge, om de havde et omdømme. [...] Den portugisiske forbruger vidste, at »det geografiske ord faktisk er »Oporto« eller »Porto«, og at »Port« blot er dets korte form, som bruges på etiketterne på vinflasker til at betegne den vintype, der er beskyttet ved denne geografiske betegnelse« (den [omtvistede] afgørelses punkt 19-26).

- 13 Appelkammeret forkastede i denne henseende [IVDP's] argument, hvorefter beskyttelsen i henhold til artikel 118m, stk. 2, i forordning nr. [1234/2007] skulle udstrækkes til ethvert tegn »indeholdende« ordet »port«. Der forelå heller ikke en »antydning« af en portvin som omhandlet i samme forordnings artikel 118m, stk. 2, litra b), idet whisky er et andet produkt, og der ikke er nogen bestanddel i det omtvistede varemærke, der indeholder en potentielt vildledende eller fordrejet angivelse. Appelkammeret fandt derfor, uden at det var nødvendigt at vurdere, om det omtvistede varemærke havde et omdømme eller ej, at klagen ikke kunne tages til følge på grundlag af de EU-retlige bestemmelser, der beskytter de geografiske betegnelser for vin (den [omtvistede] afgørelses punkt 27-29).
- 14 Appelkammeret forkastede for det andet anbringende om en tilsidesættelse af artikel 53, stk. 2, litra d), i forordning nr. 207/2009, som var støttet på de hævdede oprindelsesbetegnelser »[P]orto« og »[P]ort« registreret hos Verdensorganisationen for Intellectuel Ejendomsret (WIPO) den 18. marts 1983 under nr. 682, i overensstemmelse med Lissabonakten. [...]
- 15 For det tredje forkastede appelkammeret anbringenderne om en tilsidesættelse af artikel 52, stk. 1, litra a), i forordning nr. 207/2009, sammenholdt med samme forordnings artikel 7, stk. 1, litra c) og g). [...]

Sagen for Retten og den appellerede dom

- 18 Ved stævning indleveret til Rettens Justitskontor den 15. september 2014 anlagde IVDP sag med påstand om annulation af den omtvistede afgørelse.
- 19 Til støtte for søgsmålet gjorde IVDP seks anbringender gældende, hvoraf ét var faktisk og fem var retlige.
- 20 Af relevans for nærværende appelsag er det tredje anbringende om, at appelkammeret fejlagtigt fandt, at beskyttelsen af oprindelsesbetegnelserne for vin var reguleret udelukkende ved forordning nr. 1234/2007 og ikke også ved den nationale lovgivning, det fjerde anbringendes første led om tilsidesættelse af artikel 53, stk. 1, litra c), i forordning nr. 207/2009, sammenholdt med samme forordnings artikel 8, stk. 4, for så vidt som appelkammeret havde undladt at anvende de relevante regler i portugisisk lovgivning, og det fjerde anbringendes andet led om tilsidesættelse af artikel 118m, stk. 2, i forordning nr. 1234/2007, for så vidt som appelkammeret fejlagtigt havde fundet, at registreringen eller anvendelsen af det omtvistede varemærke hverken udgjorde en anvendelse eller en antydning af oprindelsesbetegnelsen »Porto« eller »Port«, således at der ikke havde været anledning til at efterprøve dens omdømme.
- 21 Ved den appellerede dom tog Retten det tredje anbringende og det fjerde anbringendes første led i til følge, for så vidt som appelkammeret med disse blev kritiseret for ikke at have anvendt de relevante portugisiske retsregler på området for beskyttelse af oprindelsesbetegnelserne »Porto« eller »Port«, og forkastede de andre anbringender.
- 22 Retten annullerede derfor den omtvistede afgørelse.

Retsforhandlingerne for Domstolen og parternes påstande

- 23 Ved appelskrift af 22. januar 2016 har EUIPO iværksat appel til prøvelse af den appellerede dom. Ved særskilt dokument af 27. maj 2016 har IVDP iværksat kontraappel til prøvelse af samme dom.
- 24 Ved kendelse afsagt af Domstolens præsident den 7. juli 2016 fik Den Portugisiske Republik tilladelse til at intervenere i sagen til støtte for IVDP's påstande.
- 25 Ved kendelse afsagt af Domstolens præsident den 12. august 2016 fik Europa-Kommissionen tilladelse til at intervenere i sagen til støtte for EUIPO's påstande under den mundtlige forhandling.
- 26 EUIPO har i appelskriftet nedlagt følgende påstande:
- Appellen tages til følge i sin helhed.
 - Den appellerede dom ophæves.
 - IVDP tilpligtes at betale de af EUIPO afholdte omkostninger.
- 27 IVDP har nedlagt følgende påstande:
- Appellen forkastes i sin helhed.
 - Den appellerede dom stadfæstes.
 - EUIPO tilpligtes at betale de omkostninger, som IVDP har afholdt i sagen for EUIPO, appelkammeret, Retten og Domstolen.
- 28 Bruichladdich har nedlagt påstand om, at Domstolen ophæver den appellerede dom, og at IVDP tilpligtes at betale omkostningerne i nærværende sag.
- 29 Den Portugisiske Republik har nedlagt påstand om, at Domstolen forkaster appellen, og at EUIPO tilpligtes at betale sagsomkostningerne.
- 30 I kontraappellen har IVDP nedlagt følgende påstande:
- Kontraappellen tages i det hele til følge.
 - Den appellerede dom ophæves delvist.
 - EUIPO tilpligtes at betale de omkostninger, som IVDP har afholdt som appellant i forbindelse med kontraappellen.
- 31 EUIPO har nedlagt følgende påstande:
- Kontraappellen forkastes.
 - EUIPO's appel tages til følge.
 - IVDP tilpligtes at betale de omkostninger, som EUIPO har afholdt i forbindelse med kontraappellen.
- 32 Bruichladdich har nedlagt påstand om, at Domstolen forkaster kontraappellen i sin helhed, og at IVDP tilpligtes at betale omkostningerne i nærværende sag.

Hovedappellen og kontraappellen

Parternes argumenter

Hovedappellen

- 33 Til støtte for appellen har EUIPO fremført et enkelt anbringende om tilsidesættelse af artikel 53, stk. 1, litra c), i forordning nr. 207/2009, sammenholdt med denne forordnings artikel 8, stk. 4, og artikel 53, stk. 2, litra d).
- 34 Med dette anbringende har EUIPO gjort gældende, at Retten i den appellerede doms præmis 41 med rette fandt, »[at] for så vidt angår anvendelsesområdet for forordning [nr. 1234/2007] [regulerer] artikel 118m, stk. 1 og 2, [i denne forordning] ensartet og [fuldstændigt] [...] både tilladelsen og grænserne og forbuddet mod kommerciel anvendelse af [...] oprindelsesbetegnelser [...], der er beskyttede ved EU-retten«. EUIPO har anført, at Retten imidlertid har begået en retlig fejl ved i denne doms præmis 44 at udtale, at sådanne oprindelsesbetegnelser ikke desto mindre kunne få en supplerende beskyttelse tildelt i henhold til den nationale lovgivning, der kunne være støttet på artikel 8, stk. 4, i forordning nr. 207/2009.
- 35 Ved at anføre dette har Retten underkendt de principper, der er fastsat både i EUF-traktaten, som fastsætter, at udøvelsen af medlemsstaternes kompetence er underlagt den betingelse, at Unionen ikke har udøvet sin egen kompetence, og i Domstolens praksis. De kendetegn og formål med forordning nr. 510/2006, som Domstolen støttede sig på i dom af 8. september 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, EU:C:2009:521), for at fastslå, at den beskyttelsesordning, der er fastsat ved denne sidstnævnte forordning, havde en udtømmende karakter, svarer til dem i forordning nr. 1234/2007 og nr. 479/2008. I øvrigt er de materielle bestemmelser i disse forordninger for en stor dels vedkommende identiske.
- 36 EUIPO har endvidere gjort gældende, at EU-lovgiver for de oprindelsesbetegnelser, der henhører under anvendelsesområdet for forordning nr. 1234/2007 og nr. 479/2008, havde indført en beskyttelsesordning for disse betegnelser i vinsektoren alene på EU-niveau. Den eneste undtagelse vedrører overgangsordningen til beskyttelse af oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser, der findes i medlemsstaterne.
- 37 EUIPO har gjort gældende, at eftersom Retten i den appellerede doms præmis 38 udtrykkeligt har tilladt den analoge anvendelse af de principper, der er fastsat i dom af 8. september 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, EU:C:2009:521), skal det, i modsætning til det, som Retten anførte i denne doms præmis 44, deraf udledes, at den udtømmende karakter af den beskyttelsesordning, der er fastsat ved forordning nr. 1234/2007, udelukker muligheden for at tildele en supplerende beskyttelse, der skal komplettere eller fortrænge den ved den nævnte forordning tildelte beskyttelse.
- 38 IVDP har gjort gældende, at det følger klart af den appellerede doms præmis 38 og 41, at den beskyttelse, der tildeles oprindelsesbetegnelserne og de geografiske betegnelser, der beskyttes ved forordning nr. 1234/2007, er reguleret udelukkende ved denne forordning. Det kan derimod ikke udledes af denne dom, at den beskyttelsesordning, der er indført ved denne forordning, er udtømmende og til hinder for anvendelsen eller indførelsen af enhver anden beskyttelsesordning.
- 39 Den beskyttelse, der er tildelt ved forordning nr. 1234/2007, er således hverken til hinder for rækkevidden eller arten af den beskyttelse, der tildeles ved forordning nr. 207/2009, navnlig den beskyttelse, der følger af denne forordnings artikel 53, stk. 1, litra c), sammenholdt med artikel 8, stk. 4, og med samme forordnings artikel 53, stk. 2, litra d).

- 40 Ifølge IVDP kunne Retten, uden at dens bedømmelse led under retlige fejl eller en modstridende begrundelse, fastslå, at den beskyttelse, der tildeles oprindelsesbetegnelser for vine ved forordning nr. 1234/2007, var fuldstændig, og at den ikke desto mindre kunne kompletteres ved den beskyttelse, der tildeles de ældre rettigheder i medfør af national lovgivning som omhandlet i artikel 8, stk. 4, i forordning nr. 207/2009, med den begrundelse, at disse regler havde forskellige og selvstændige anvendelsesområder.
- 41 IVDP har ligeledes anfægtet den hævdede parallelføring mellem forordning nr. 510/2006 og nr. 1234/2007, som EUIPO har foretaget, og følgelig anvendelsen på oprindelsesbetegnelser for vine af de principper, som Domstolen anførte i dom af 8. september 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, EU:C:2009:521), vedrørende oprindelsesbetegnelser for levnedsmidler.
- 42 IVDP har anført, at selv om det følger af præmis 114 i dom af 8. september 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, EU:C:2009:521), at Rådets forordning (EØF) nr. 2081/92 af 14. juli 1992 om beskyttelse af geografiske betegnelser og oprindelsesbetegnelser for landbrugsprodukter og levnedsmidler (EFT 1992, L 208, s. 1) og forordning nr. 510/2006 har til formål at fastsætte en ensartet og udtømmende beskyttelsesordning, er det forhold, at denne er fuldstændig, imidlertid ikke til hinder for, at der anvendes en beskyttelsesordning for geografiske betegnelser, der befinder sig uden for disse forordningers anvendelsesområde.
- 43 IVDP har gjort gældende, at hvis EU-lovgiver havde villet indføre en udtømmende og fuldstændig beskyttelsesordning, ville dette følge udtrykkeligt af ordlyden af de bestemmelser, der indfører denne ordning. I denne henseende er de ord, der er anvendt i sjette betragtning til forordning nr. 510/2006 eller i artikel 1 og artikel 92, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 2100/94 af 27. juli 1994 om EF-sortsbeskyttelse (EFT 1994, L 227, s. 1), af betydning.
- 44 IVDP har desuden anført, at det i 28. betragtning til forordning nr. 479/2008 var anført, at for at sikre, at vine med oprindelsesbetegnelse eller geografisk betegnelse bevarede deres kvalitetskendetegn, »[burde] medlemsstaterne kunne anvende strengere regler herfor«.
- 45 Bruichladdich har gjort gældende – således som Retten tillod det i den appellerede doms præmis 38 – at Domstolens faste praksis vedrørende den fuldstændige karakter af forordning nr. 510/2006 om oprindelsesbetegnelser for fødevarer finder anvendelse mutatis mutandis på forordning nr. 1234/2007 for så vidt angår oprindelsesbetegnelser for vine. Disse forordninger omfattede nemlig lignende bestemmelser, navnlig på området for registreringsproceduren og beskyttelsens rækkevidde.
- 46 Endvidere skal enhver mulighed for medlemsstaterne for at tildele en særlig beskyttelse i henhold til andre regler være støttet på udtrykkelige regler. Bruichladdich har gjort gældende, at medlemsstaterne for tiden i afventning af en afgørelse fra Kommissionen vedrørende ansøgningen om registrering af denne betegnelse på EU-niveau kun har mulighed for at tildele en oprindelsesbetegnelse midlertidig national beskyttelse.
- 47 I øvrigt kan artikel 8, stk. 4, i forordning nr. 207/2009 ikke kvalificeres som en »udtrykkelig undtagelse«, eftersom den indeholder generelle bestemmelser og kun omfatter den nationale lovgivning »vedrørende« det påberåbte ældre tegn.
- 48 Den Portugisiske Republik gør derimod gældende, at den fortolkning, hvorefter beskyttelsen af oprindelsesbetegnelser for vine er udtømmende og til hinder for en supplerende beskyttelse på niveauet for medlemsstaternes nationale lovgivning, skal forkastes.
- 49 Endelig har Kommissionen i retsmødet for Domstolen gjort gældende, at beskyttelsesordningen for oprindelsesbetegnelser i vinsektoren som fastsat ved forordning nr. 1234/2007 har en udtømmende karakter, der udelukker enhver beskyttelse af disse ved medlemsstaternes nationale lovgivning.

Om kontraappellen

- 50 IVDP har fremført tre anbringender til støtte for sin kontraappel.
- 51 Med det første anbringende i kontraappellen, der tilsigter at anfægte den appellerede doms præmis 38 og 41, har IVDP gjort gældende, at Retten har begået en retlig fejl ved at fastslå, at artikel 118m, stk. 1 og 2, i forordning nr. 1234/2007 ensartet og fuldstændigt regulerer både tilladelsen og grænserne og forbuddet mod kommerciel anvendelse af beskyttede oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser, der er beskyttede ved EU-retten. Ifølge IVDP er dette ikke tilfældet, fordi den analogi, der er opstillet i denne henseende mellem forordning nr. 510/2006 og nr. 1234/2007, savner grundlag.
- 52 I denne henseende har IVDP støttet sig på argumenter, der er udviklet inden for rammerne af den hovedappel, som EUIPO har iværksat, hvorefter beskyttelsen af oprindelsesbetegnelser for vine ikke udelukkende er reguleret ved forordning nr. 1234/2007, men også henhører under national lovgivning. Til støtte for disse argumenter har IVDP gjort gældende, at de principper, der er fastsat i præmis 114 i dom af 8. september 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, EU:C:2009:521), som vedrører rækkevidden af den beskyttelsesordning, der er fastsat ved forordning nr. 510/2006, ikke kan udvides til den beskyttelsesordning, der er fastsat ved forordning nr. 1234/2007, i betragtning af de væsentligt forskellige formål og kendetegn ved disse to forordninger.
- 53 Med det andet anbringende i kontraappellen har IVDP kritiseret Retten for, at den med urette i den appellerede doms præmis 68-73 forkastede det andet klagepunkt i det fjerde anbringendes andet led i dets søgsmål vedrørende tilsidesættelse af artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007 med den begrundelse, at det omtvistede varemærke ikke anvendte den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Porto« eller »Port«, som IVDP er indehaver af, eller antydte denne, således at der ikke var anledning til at undersøge denne oprindelsesbetegnelses omdømme.
- 54 IVDP har gjort gældende, at Retten begik en fejl ved i den appellerede doms præmis 71 at anføre, at den primære betydning af ordet »port« på en række europæiske sprog, herunder engelsk og portugisisk, er havn, dvs. et sted ved havet eller ved en flod. På portugisisk findes ordet »port« nemlig ikke, idet det ord, der anvendes for at betegne en havn, er »porto«. På dette sprog udgør ordet »port« kun én af flere former for den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Porto«.
- 55 IVDP har endvidere anfægtet den vurdering, som Retten foretog i nævnte præmis 71, hvorefter tegnet »PORT CHARLOTTE« »af den relevante kundekreds vil blive forstået således, at det betegner en havn, der har navnet på en person kaldet Charlotte, uden at der skabes en direkte forbindelse med oprindelsesbetegnelsen »[P]orto« eller »[P]ort« eller en portvin«.
- 56 Inddragelsen af ordet »Port« i det omtvistede varemærke udgør en efterligning eller antydning af den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Port«, således at IVDP som indehaver af denne oprindelsesbetegnelse skal kunne beskyttes mod brugen af dette varemærke i henhold til artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007.
- 57 Med det tredje anbringende i kontraappellen har IVDP foreholdt Retten, at denne i præmis 74-77 i den appellerede dom forkastede det tredje klagepunkt i det fjerde anbringendes andet led, idet den udtalte, at anvendelsen af det omtvistede varemærke ikke udgjorde en »anvendelse, [en] efterligning eller [en] antydning« af den beskyttede oprindelsesbetegnelse »[P]orto« eller »[P]ort« som omhandlet i artikel 118m, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1234/2007.
- 58 Til støtte for dette tredje anbringende har IVDP henvist til de argumenter, som dette institut anførte i forbindelse med det andet anbringende i kontraappellen, eftersom det er af den opfattelse, at Retten i denne doms præmis 75 i det væsentlige støttede sig på de samme betragtninger som dem, der fremgår af den nævnte doms præmis 71, som er omhandlet i det andet anbringende.

- 59 På grundlag af de samme argumenter har IVDP ligeledes anfægtet Rettens vurdering, der blev foretaget i den appellerede doms præmis 76, hvorefter »[gennemsnitsforbrugeren] [...] af de grunde, der er anført i [denne doms] præmis 71 [...] – selv om ordet »port« udgør en integrerende del af det omtvistede varemærke, selv hvis det blev antaget, at den pågældende kommer fra Portugal eller taler portugisisk – når denne står over for en whisky med det nævnte varemærke, ikke vil forbinde dette med en portvin med den omhandlede oprindelsesbetegnelse«.
- 60 Rettens vurdering, der fremgår af den appellerede doms præmis 76, hvorefter denne forbruger ikke vil forbinde en whisky med det omtvistede varemærke med en portvin med den nævnte betegnelse på grund af ikke ubetydelige forskelle mellem disse to typer drikkevarers respektive kendetegn ud fra navnlig ingredienser, alkoholindhold og smag, er heller ikke korrekt.
- 61 Selv om whisky og portvin klart er to forskellige drikkevarer, er der, som IVDP allerede har gjort gældende for Retten, under alle omstændigheder tale om sammenlignelige varer.
- 62 Hvad angår det første anbringende i kontraappellen har EUIPO henvist til de argumenter, der allerede er blevet anført til støtte for appellen.
- 63 EUIPO har gjort gældende, at det andet og det tredje anbringende i kontraappellen skal afvises fra realitetsbehandling, eftersom de kun vedrører argumenter vedrørende bedømmelsen af de faktiske omstændigheder i hovedsagen og ikke rejser nogen retsspørgsmål.
- 64 Med disse anbringender søger IVDP ikke at godtgøre, at Retten har foretaget en fejlagtig bedømmelse af relevante retlige kriterier med henblik på anvendelsen af artikel 118m i forordning nr. 1234/2007, men anfægter bedømmelsen af de faktiske omstændigheder i den foreliggende sag, som Retten har foretaget, og navnlig bedømmelsen vedrørende spørgsmålet, om det omtvistede varemærke antyder oprindelsesbetegnelsen »Port«, og om whisky og portvin er sammenlignelige varer.
- 65 EUIPO har bemærket, at IVDP inden for rammerne af det andet og det tredje anbringende i kontraappellen ikke har kritiseret Retten for at have gengivet de faktiske omstændigheder urigtigt.
- 66 EUIPO har i øvrigt gjort gældende, at Retten har anvendt de passende retlige kriterier, eftersom begrebet »antydning« i henhold til fast retspraksis omfatter det tilfælde, hvor det udtryk, der anvendes som betegnelse for et produkt, inkorporerer en del af en beskyttet betegnelse, således at forbrugeren, når han ser dette produkts navn, i ånden føres til at tænke på den vare, som betegnelsen gælder for (jf. i denne retning dom af 21.1.2016, Viiniverla, C-75/15, EU:C:2016:35, præmis 21 og den deri nævnte retspraksis).
- 67 Bruichladdich har gjort gældende, at det første anbringende i kontraappellen skal forkastes med den begrundelse, at det følger af Domstolens praksis vedrørende forordning nr. 510/2006, at den beskyttelsesordning, der er indført ved denne forordning for oprindelsesbetegnelser for fødevarer, er udtømmende. Såfremt en vare er omfattet af anvendelsesområdet for EU-lovgivningen på området for geografiske betegnelser, skal enhver parallel eller lignende national beskyttelse derfor ophøre med at eksistere.
- 68 Dette selskab er derimod af den opfattelse, at fuldstændigheden ved den beskyttelsesordning, der er fastsat ved EU-retten, ikke udelukker enhver national beskyttelse af geografiske betegnelser. En sådan national beskyttelse forbliver nemlig mulig for så vidt angår geografiske betegnelser, der ikke henhører under anvendelsesområdet for den pågældende EU-lovgivning. Dette er imidlertid ikke tilfældet for oprindelsesbetegnelsen »Porto« eller »Port«, eftersom denne er beskyttet i henhold til forordning nr. 1234/2007.
- 69 Bruichladdich har gjort gældende, at det andet og det tredje anbringende i kontraappellen heller ikke har grundlag.

- 70 Bruichladdich er af den opfattelse, at Retten med føje fastslog, at det omtvistede varemærke ikke underkendte artikel 118m, stk. 1 og 2, i forordning nr. 1234/2007. Rettens bedømmelse vedrørende fraværet af en risiko for forveksling i den relevante offentlighed i Unionens bevidsthed mellem de varer, der er omfattet af det omtvistede varemærke, og vinene med oprindelsesbetegnelsen »Porto«, har også grundlag.
- 71 I denne henseende har Bruichladdich bl.a. gjort gældende, at den beskyttede oprindelsesbetegnelse »Porto« eller »Port« opfattes således, at den henviser til en del af det portugisiske område, dvs. den region, hvor de vine, der sælges under denne betegnelse, fremstilles. Det omtvistede varemærke henviser derimod ikke til denne region, men til et sted tæt ved havet, fordi ordet »port« er et ord i det engelske sprog, der henviser til et sted ved kysten, hvor skibe kan lægge til kaj. I det sammensatte tegn »PORT CHARLOTTE« forstås det andet tegn »CHARLOTTE«, som er den dominerende bestanddel på grund af sin størrelse og sit særpræg, øjeblikkeligt som et kvindeligt fornavn. Af denne grund tjener det første tegn, der sædvanligvis anvendes for flere varer, herunder alkoholholdige drikke, kun til at karakterisere en stedtype.
- 72 Under alle omstændigheder er de omhandlede varer, dvs. portvin og whisky, tilstrækkeligt forskellige for så vidt angår navnlig ingredienser, smag og alkoholindhold.

Domstolens bemærkninger

Det første anbringende i kontraappellen

- 73 Først skal det første anbringende i den kontraappel, som IVDP har iværksat, undersøges.
- 74 Dette anbringende omhandler den appellerede doms præmis 38 og 41, hvori Retten fastslog:
- »38 I overensstemmelse med ånden og ordningen i den enkelte lovgivningsmæssige ramme for den fælles landbrugspolitik (første betragtning til forordning nr. 491/2009, jf. ligeledes i denne retning og analogt med forordning nr. 510/2006 dom af 8.9.2009, Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521, præmis 107 ff.) er de præcise betingelser og omfanget af denne beskyttelse for så vidt angår anvendelsesområdet for forordning nr. [1234/2007] blevet fastsat udelukkende i samme forordnings artikel 118m, stk. 1 og 2.
- [...]
- 41 Det skal deraf for så vidt angår anvendelsesområdet for forordning nr. [1234/2007] konkluderes, at artikel 118m, stk. 1 og 2, ensartet og [fuldstændigt] regulerer både tilladelsen og grænserne og forbuddet mod kommerciel anvendelse af beskyttede oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser, der er beskyttede ved EU-retten, således at appelkammeret i denne præcise sammenhæng ikke havde anledning til at anvende de betingelser for beskyttelse, der særligt er opstillet i de relevante regler i portugisisk lovgivning, som lå til grund for registreringen af oprindelsesbetegnelserne »[P]orto« eller »[P]ort« i E-Bacchus-databasen.«
- 75 I modsætning til det, som IVDP har gjort gældende, har Retten ikke begået en retlig fejl ved på den ordning, der er fastsat ved forordning nr. 1234/2007, at anvende de principper, som Domstolen fastsatte i dom af 8. september 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, EU:C:2009:521), med hensyn til den ensartede og fuldstændige karakter af den beskyttelsesordning, der er fastsat ved forordning nr. 510/2006.

- 76 Selv om den beskyttelsesordning, der er blevet indført ved forordning nr. 1234/2007, ganske vist ikke er identisk med den, der er fastsat ved forordning nr. 510/2006, kunne Retten nemlig med rette anføre, at disse to ordninger i det væsentlige var af samme karakter, eftersom deres formål og kendetegn var sammenlignelige, således som generaladvokaten også har anført i punkt 63 i forslaget til afgørelse.
- 77 For at undersøge formålene med beskyttelsesordningen i forordning nr. 1234/2007 skal der ses på betragtningerne til forordning nr. 479/2008, eftersom forordning nr. 491/2009, der har ændret forordning nr. 1234/2007 i dennes tidligere affattelse, i det væsentlige begrænser sig til i sidstnævnte at inkorporere bestemmelserne vedrørende oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser i vinsektoren, der var blevet indført ved forordning nr. 479/2008.
- 78 I denne henseende følger det af henvisningerne i forordning nr. 479/2008, at denne, ligesom forordning nr. 510/2006, er blevet vedtaget på grundlag af bestemmelser i EF-traktaten på området for den fælles landbrugspolitik.
- 79 Hvad angår formålene med disse instrumenter er det anført i 27. betragtning til denne forordning, at den omhandlede beskyttelsesordning tilsigter at gøre det muligt for forbrugerne gennem beskyttede oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser at identificere de vine, der kaldes »kvalitetsvine«. Til dette formål fremgår det af denne samme betragtning, at ansøgningerne om sådanne geografiske betegnelser skal behandles i overensstemmelse med Unionens horisontale kvalitetspolitik for andre fødevarer end vin og brændevin, jf. forordning nr. 510/2006.
- 80 Det skal desuden fastslås, at formålene med forordning nr. 1234/2007 svarer til dem, der tilsigtes med forordning nr. 510/2006, som Domstolen anførte i præmis 110-113 i dom af 8. september 2009, *Budějovický Budvar (C-478/07, EU:C:2009:521)*. I denne dom fremhævede Domstolen bl.a., at den geografiske betegnelse, der er registreret i henhold til forordning nr. 510/2006, tilbød forbrugerne en kvalitetsgaranti for de varer, der var forsynet med denne.
- 81 I denne henseende anførte Domstolen, at oprindelsesbetegnelser udgør industrielle og kommercielle ejendomsrettigheder. Reglerne herom beskytter de berettigede mod retsstridig brug af oprindelsesbetegnelser, som foretages af tredjemand, der ønsker at udnytte disses omdømme. Oprindelsesbetegnelseres formål er at sikre, at det produkt, der bærer en sådan betegnelse, hidrører fra et bestemt geografisk område og har visse særlige kendetegn. Oprindelsesbetegnelser kan nyde stor anseelse hos forbrugerne og er et vigtigt middel for de producenter, som opfylder betingelserne for at bruge dem, til at skabe og fastholde en kundekreds. Oprindelsesbetegnelseres omdømme beror på det image, de har hos forbrugerne. Dette image afhænger igen hovedsageligt af produktets særlige kendetegn og mere generelt af dets kvalitet. Det er i sidste ende kvaliteten, som skaber produktets omdømme. Set fra forbrugerens synspunkt er forbindelsen mellem producenterens omdømme og produkternes kvalitet desuden afhængig af dennes overbevisning om, at de produkter, som sælges under oprindelsesbetegnelsen, er ægte (dom af 8.9.2009, *Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521*, præmis 110 og den deri nævnte retspraksis).
- 82 Heraf følger, at forordning nr. 1234/2007 udgør et instrument under den fælles landbrugspolitik, der i det væsentlige har til formål at sikre forbrugerne, at landbrugsprodukter med en registreret geografisk betegnelse i medfør af denne forordning på grund af deres oprindelse fra et bestemt geografisk område har visse særlige kendetegn og følgelig i kraft af deres geografiske oprindelse tilbyder en kvalitetsgaranti, med det formål at gøre det muligt for erhvervsdrivende inden for landbruget, som har påtaget sig at gøre en reel indsats for at fremstille kvalitetsprodukter, at opnå bedre indtægter, og hindre tredjemand i at misbruge det renommé, som følger af produkternes kvalitet (jf. analogt dom af 8.9.2009, *Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521*, præmis 111).
- 83 Hvis det var tilladt medlemsstaterne på deres områder at give deres producenter mulighed for at bruge en af de angivelser eller et af de symboler, som forordning nr. 1234/2007 forbeholder betegnelser, der er registreret i henhold til denne forordning, på grundlag af en national rettighed, der muligvis

modsvarer mindre strenge krav end dem, der inden for rammerne af nævnte forordning opstilles for de omhandlede produkter, ville der være risiko for, at denne kvalitetsgaranti, som udgør den væsentligste funktion af de rettigheder, der er tildelt i medfør af forordning nr. 1234/2007, ikke sikres. Hvis disse nationale producenter fik denne mulighed, ville der også være risiko for, at gennemførelsen af en fri konkurrence uden forvridning blev bragt i fare på det indre marked mellem producenterne af varer, der bærer disse angivelser eller symboler, og det ville navnlig kunne skade de rettigheder, der skal være forbeholdt producenter, som har påtaget sig at gøre en reel indsats for at fremstille kvalitetsprodukter med henblik på at kunne bruge en registreret geografisk betegnelse i henhold til denne forordning (jf. analogt dom af 8.9.2009, Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521, præmis 112).

- 84 Risikoen for således at skade det hovedformål, der forfølges med forordning nr. 1234/2007, der består i at sikre kvaliteten af de omhandlede landbrugsprodukter, er så meget desto højere, som EU-lovgiver – i modsætning til, hvad der gælder for varemærker – hidtil ikke har truffet nogen harmoniseringsforanstaltninger for eventuelle nationale ordninger for beskyttelse af geografiske betegnelser (jf. analogt dom af 8.9.2009, Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521, præmis 113).
- 85 Det skal herefter konstateres, at kendetegnene ved den beskyttelsesordning, der er fastsat ved forordning nr. 1234/2007, er analoge med dem, der er indført ved forordning nr. 510/2006, og som er anført i præmis 115 ff. i dom af 8. september 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, EU:C:2009:521).
- 86 Det skal for det første fastslås, at i modsætning til andre EU-retlige ordninger til beskyttelse af industrielle og kommercielle ejendomsrettigheder, som f.eks. ordningerne vedrørende EU-varemærker, der er fastsat ved forordning nr. 207/2009, eller dem, der vedrører sortsbeskyttelse, som er fastsat ved forordning nr. 2100/94, bygger registreringsproceduren for oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser i henhold til forordning nr. 1234/2007 på en kompetencefordeling mellem den pågældende medlemsstat og Kommissionen, eftersom Kommissionen kun kan træffe beslutning om registrering af en betegnelse, såfremt den pågældende medlemsstat har indgivet ansøgning til den herom, og en sådan ansøgning kan kun indgives, såfremt medlemsstaten har kontrolleret, at den er berettiget (jf. analogt dom af 8.9.2009, Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521, præmis 116).
- 87 De nationale registreringsprocedurer er dermed integrerede i beslutningsproceduren på EU-niveau og udgør en væsentlig del heraf. De kan ikke eksistere uden for EU-beskyttelsesordningen (jf. analogt dom af 8.9.2009, Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521, præmis 117).
- 88 Hvad angår registreringsproceduren er det også sigende, at artikel 118f, stk. 7, i forordning nr. 1234/2007 – en bestemmelse, der i det væsentlige er identisk med artikel 38, stk. 7, i forordning nr. 479/2008 – fastsætter, at medlemsstaterne, dog kun midlertidigt, kan tildele en betegnelse national beskyttelse, indtil Kommissionen har truffet en afgørelse om registreringsansøgningen (jf. analogt for så vidt angår artikel 5, stk. 6, i forordning nr. 510/2006 dom af 8.9.2009, Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521, præmis 118).
- 89 Det følger af denne bestemmelse, at for så vidt som medlemsstaterne efter den ved forordning nr. 1234/2007 indførte ordning har en kompetence til at træffe, i hvert fald foreløbige, afgørelser, der fraviger den nævnte forordnings bestemmelser, udspringer denne kompetence af udtrykkelige regler (jf. analogt for så vidt angår artikel 5, stk. 6, i forordning nr. 510/2006 dom af 8.9.2009, Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521, præmis 119).
- 90 En bestemmelse af denne type ville desuden blive frataget sin effektive virkning, hvis medlemsstaterne havde mulighed for at bevare deres egne ordninger til beskyttelse af oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser som omhandlet i forordning nr. 1234/2007 og nr. 479/2008 og lade dem eksistere side om side med det, der følger af disse forordninger (jf. analogt dom af 8.9.2009, Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521, præmis 120).

- 91 For det andet giver også de overgangsbestemmelser, der er fastsat for de eksisterende geografiske angivelser såsom oprindelsesbetegnelsen »Porto« eller »Port«, belæg for den udtømmende karakter af den ved forordning nr. 1234/2007 og nr. 479/2008 fastsatte beskyttelsesordning (jf. analogt dom af 8.9.2009, Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521, præmis 121).
- 92 Artikel 118s i forordning nr. 1234/2007, som er en bestemmelse, der i det væsentlige er identisk med artikel 51 i forordning nr. 479/2008, fastsætter således en overgangsordning for beskyttelse, der af hensyn til retssikkerheden tilsigter at opretholde den beskyttelse af vinbetegnelser, der er allerede var fastsat før den 1. august 2009 i national lovgivning. Denne overgangsordning for beskyttelse er, således som det følger af ordlyden af artikel 118s, stk. 1, i forordning nr. 1234/2007, organiseret på EU-niveau i henhold til forordning nr. 1493/1999, og den tildeles automatisk de vinbetegnelser, der allerede er beskyttet i henhold til bl.a. sidstnævnte forordning (jf. i denne retning dom af 13.2.2014, Ungarn mod Kommissionen, C-31/13 P, EU:C:2014:70, præmis 58).
- 93 Artikel 118s, stk. 4, i forordning nr. 1234/2007 fastsætter desuden, at denne automatiske beskyttelse for vinbetegnelser indtil den 31. december 2014 kunne annulleres af Kommissionen, der handler på eget initiativ, hvis disse ikke opfylder betingelserne i nævnte forordnings artikel 118b.
- 94 En sådan midlertidig beskyttelsesordning for eksisterende oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser ville imidlertid miste sin eksistensberettigelse, hvis beskyttelsesordningen for sådanne betegnelser, der er fastsat ved forordning nr. 1234/2007, ikke var udtømmende, hvilket ville indebære, at medlemsstaterne under alle omstændigheder ville bevare muligheden for at opretholde dem uden tidsbegrænsning (jf. analogt dom af 8.9.2009, Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521, præmis 128).
- 95 Derudover bemærkes, at selv om det ganske vist i 28. betragtning til forordning nr. 479/2008 anføres, at »for at sikre, at vine med oprindelsesbetegnelse eller geografisk betegnelse bevarer deres kvalitetskendtegn, bør medlemsstaterne kunne anvende strengere regler herfor«, forholder det sig dog, ligesom generaladvokaten har anført i punkt 74 i forslaget til afgørelse, således, at denne betragtning alene vedrører denne forordnings artikel 28 med overskriften »Strengere regler fastsat af medlemsstaterne«, der kun vedrører ønologiske fremgangsmåder.
- 96 Det var endvidere med føje, at Retten i den appellerede doms præmis 38 og 41 for så vidt angår oprindelsesbetegnelserne »Porto« eller »Port«, der er beskyttet i henhold til forordning nr. 1234/2007, fastslog, at denne forordning indeholder en ensartet og fuldstændig beskyttelsesordning, således at appelkammeret ikke havde anledning til at anvende de relevante regler i portugisisk lovgivning, som lå til grund for registreringen af de nævnte oprindelsesbetegnelser i E-Bacchus-databasen.
- 97 Det første anbringende i kontraappellen skal derfor forkastes.

Om det enkelte anbringende i hovedappellen

- 98 Med det enkelte anbringende, der er fremført inden for rammerne af hovedappellen, vedrørende tilsidesættelse af artikel 53, stk. 1, litra c), i forordning nr. 207/2009, sammenholdt med denne forordnings artikel 8, stk. 4, og artikel 53, stk. 2, litra d), har EUIPO anfægtet den appellerede doms præmis 44, hvori Retten udtalte følgende:

»Hvad angår den hævdede udtømmende karakter af den beskyttelse, der er givet i medfør af artikel 118m, stk. 1 og 2, i forordning nr. [1234/2007], som appelkammeret har anerkendt, og som [EUIPO] har gjort gældende, skal det bemærkes, at det hverken følger af bestemmelserne i forordning nr. [1234/2007] eller af bestemmelserne i forordning nr. 207/2009, at beskyttelsen i henhold til den første forordning skal forstås som udtømmende, således at den ikke uden for sit eget anvendelsesområde kan kompletteres af en anden beskyttelsesordning. Det følger tværtimod af den

utvetydige ordlyd af artikel 53, stk. 1, litra c), i forordning nr. 207/2009, sammenholdt med denne forordnings artikel 8, stk. 4, og af ordlyden af samme forordnings artikel 53, stk. 2, litra d), at ugyldighedsgrundene alternativt eller kumulativt kan være støttet på ældre rettigheder »i henhold til [EU-] lovgivningen eller gældende nationale retsregler om varemærkebeskyttelse«. Det følger heraf, at den beskyttelse, der gives oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser (beskyttet) i medfør af forordning nr. [1234/2007], på den betingelse, at de udgør »ældre rettigheder« som omhandlet i de ovennævnte bestemmelser i forordning nr. 207/2009, kan kompletteres af den relevante nationale lovgivning, som giver en supplerende beskyttelse.«

- 99 Det følger af det forhold, at det første anbringende i kontraappellen er blevet forkastet, at det var uden at begå en retlig fejl, at Retten, idet den støttede sig på den fortolkning, som Domstolen foretog i præmis 107 ff. i dom af 8. september 2009, *Budějovický Budvar* (C-478/07, EU:C:2009:521), af bestemmelser vedrørende den beskyttelsesordning, der er fastsat ved forordning nr. 510/2006, i det væsentlige på dette grundlag i den appellerede doms præmis 38 og 41 fastslog, at den beskyttelsesordning for oprindelsesbetegnelsen »Porto« eller »Port« som fastsat i artikel 118m, stk. 1 og 2, i forordning nr. 1234/2007 for de oprindelsesbetegnelser, der er omfattet af denne forordnings anvendelsesområde, havde en ensartet og fuldstændig karakter.
- 100 Det skal imidlertid bemærkes, at Domstolen i dom af 8. september 2009, *Budějovický Budvar* (C-478/07, EU:C:2009:521), fastslog, at den beskyttelsesordning for oprindelsesbetegnelser, der er fastsat ved forordning nr. 510/2006, skulle fortolkes således, at den havde både en ensartet og udtømmende karakter.
- 101 Som følge af den nævnte beskyttelsesordnings udtømmende karakter fandt Domstolen, at forordning nr. 510/2006 også skulle fortolkes på den måde, at den var til hinder for anvendelsen af en beskyttelsesordning, der var fastsat ved traktater mellem to medlemsstater, og hvorved en betegnelse, der ifølge en medlemsstats lovgivning anerkendes som en oprindelsesbetegnelse, gives beskyttelse i en anden medlemsstat, hvor denne beskyttelse reelt påberåbes, uanset at denne oprindelsesbetegnelse ikke har været genstand for en registreringsansøgning i henhold til denne forordning.
- 102 Det fremgår i øvrigt ikke af dom af 8. september 2009, *Budějovický Budvar* (C-478/07, EU:C:2009:521), at den konsekvens, som Domstolen således har draget med hensyn til den udtømmende karakter af den beskyttelsesordning, der er fastsat ved forordning nr. 510/2006, ikke vil dække det tilfælde, hvor den omhandlede ordning i national ret vil give en »supplerende« beskyttelse til en beskyttet geografisk betegnelse eller oprindelsesbetegnelse, dvs. en styrket beskyttelse eller en beskyttelse på højere niveau end den, der følger af forordningen alene.
- 103 Af de grunde, der er redegjort for ovenfor i nærværende doms præmis 83 og 89-93, har den beskyttelsesordning, der er fastsat ved forordning nr. 1234/2007, en udtømmende karakter, således at denne forordning er til hinder for anvendelsen af en national beskyttelsesordning for geografiske betegnelser, der er beskyttet i henhold til denne forordning.
- 104 Retten fandt imidlertid i den appellerede doms præmis 44, at beskyttelsen af oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser i henhold til forordning nr. 1234/2007 ikke skulle forstås som udtømmende, altså således at den ikke kunne kompletteres »uden for sit eget anvendelsesområde« af en anden beskyttelsesordning.
- 105 I det foreliggende tilfælde skal det fastslås, at tvisten vedrører en ugyldighedssag indledt mod indehaveren af varemærket PORT CHARLOTTE med den begrundelse, at dette varemærke bl.a. tilsidesatte den beskyttelse, der er blevet tildelt oprindelsesbetegnelsen »Porto« eller »Port« ved portugisisk lovgivning.

- 106 Denne oprindelsesbetegnelse henhører klart under forordning nr. 1234/2007's eget anvendelsesområde, eftersom der er tale om en geografisk angivelse for en vintype, der er blevet registreret og er beskyttet i henhold til denne forordning.
- 107 Selv om forordning nr. 1234/2007 i princippet ikke er til hinder for en beskyttelse i henhold til den nationale lovgivning af en »ren geografisk oprindelsesbetegnelse«, dvs. en betegnelse, for hvilken der ikke foreligger en direkte sammenhæng mellem på den ene side produktets nærmere kvalitet, omdømme eller et andet kendetegn og på den anden side dets bestemte geografiske oprindelse, og som derfor ikke henhører under anvendelsesområdet for forordning nr. 1234/2007 (jf. analogt dom af 8.9.2009, Budějovický Budvar, C-478/07, EU:C:2009:521, præmis 73 og den deri nævnte retspraksis), forholder det sig ikke på samme måde, når sagen som i det foreliggende tilfælde vedrører en oprindelsesbetegnelse tildelt en vin, som henhører under den nævnte forordnings anvendelsesområde.
- 108 Det følger heraf, at Retten begik en retlig fejl, da den i den appellerede doms præmis 44 fastslog, at den beskyttelse, der tildeles oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser beskyttet i medfør af forordning nr. 1234/2007 på den betingelse, at de udgør »ældre rettigheder« som omhandlet i artikel 53, stk. 1, litra c), i forordning nr. 207/2009, sammenholdt med dennes artikel 8, stk. 4, og af den nævnte forordnings artikel 53, stk. 2, litra d), »kan kompletteres af den relevante nationale lovgivning, som giver en supplerende beskyttelse«.
- 109 På baggrund af det ovenfor anførte skal det enkelte anbringende i hovedappellen tages til følge.

Det andet anbringende i kontraappellen

- 110 Med det andet anbringende i kontraappellen vedrørende tilsidesættelse af artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007, der fastsætter, at de pågældende oprindelsesbetegnelser er beskyttet mod enhver direkte eller indirekte kommerciel anvendelse selv for ikke-sammenlignelige varer, for så vidt som denne anvendelse udnytter deres omdømme, har IVPD foreholdt Retten, at den i den appellerede doms præmis 72 udtalte, at appelkammeret med rette havde fundet, at det omtvistede varemærke, dvs. tegnet »PORT CHARLOTTE«, »hverken anvendte eller antydede« oprindelsesbetegnelsen »Porto« eller »Port«.
- 111 Dette anbringende vedrører de begrundelser, der fremgår af den appellerede doms præmis 70 og 71, som er affattet således:
- »70 Det skal i denne henseende for det første bemærkes, at den beskyttede oprindelsesbetegnelse, som sagsøgeren er indehaver af, og som er registreret i E-Bacchus-databasen, indeholder betegnelserne »[O]porto«, »[P]ortvin«, »[P]ortwein«, »[P]ortwijn«, »[V]in de porto«, »[P]ort [W]ine«, »[P]ort«, »[V]inho do [P]orto« og »[P]orto«. Der er således tale om betegnelser på forskellige sprog, der er sammensat enten af to bestanddele, nemlig »port« eller »porto« og »vin«, eller af en enkelt bestanddel, nemlig »oporto« eller »porto«. For det andet skal der, således som [EUIPO] har fremhævet, tages hensyn til det forhold, at det omtvistede varemærke også indeholder et udtryk, der er sammensat af to bestanddele, nemlig »port« og »charlotte«, der i lighed med udtrykket »port wine« skal forstås således, at det udgør en logisk og begrebsmæssig enhed [...].
- 71 Til forskel fra udtrykket i den omhandlede beskyttede oprindelsesbetegnelse henviser udtrykket i det omtvistede varemærke ikke udtrykkeligt til en vin, men til det kvindelige fornavn Charlotte, der er direkte forbundet med bestanddelen »port«, hvis primære betydning på en række europæiske sprog, herunder engelsk og portugisisk, er havn, dvs. et sted ved havet eller ved en flod. Det følger heraf, at tegnet PORT CHARLOTTE set i sin helhed som en logisk og begrebsmæssig enhed, således som appelkammeret med rette fandt i den [omtvisedes] afgørelses punkt 24, af den relevante kundekreds vil blive forstået således, at det betegner en havn, der har navnet på en person kaldet Charlotte, uden at der skabes en direkte forbindelse med

oprindelsesbetegnelsen »[P]orto« eller »[P]ort« eller en portvin. Som [Bruichladdich] har gjort gældende, er dette så meget desto mere rigtigt, som ordet »charlotte« udgør den vigtigste og mest særprægede bestanddel i det omtvistede varemærke, som øjeblikkeligt tiltrækker den relevante kundekreds' opmærksomhed. Denne kundekreds vil ikke mærke bestanddelen »port« som en særpræget bestanddel eller en bestanddel, der kan adskilles fra ordet »charlotte«, men som en betegnelse, der er direkte knyttet til det nævnte ord, som overbringer den besked, at det omtvistede varemærke henviser til et sted ved kysten eller langs med en flod. Denne bedømmelse gælder for alle gennemsnitsforbrugere i Unionen, der i det mindste har et grundlæggende kendskab til engelsk eller til et romansk sprog.«

- 112 Som IVDP har gjort gældende, findes ordet »port« ikke på portugisisk. Herudover bemærkes, at det ord, der anvendes for at betegne en havn, dvs. et sted ved havet eller en flod, er »porto«. Det følger heraf, at Retten på dette præcise punkt har begået en åbenbar faktisk fejl.
- 113 Generelt set forholder det sig ikke desto mindre således, at Rettens bedømmelse – hvorefter den relevante kundekreds, dvs. gennemsnitsforbrugere i Unionen, der i det mindste har et grundlæggende kendskab til engelsk eller til et romansk sprog, vil forstå tegnet »PORT CHARLOTTE« således, at det betegner en havn, der har navnet på en person kaldet Charlotte, uden at der skabes en direkte forbindelse med oprindelsesbetegnelsen »Porto« eller »Port« eller en portvin – er af faktisk art, og den kan ikke som sådan efterprøves i appellen, da IVDP ikke har godtgjort, at der foreligger en åbenbar urigtig gengivelse af et bevismiddel, der kan påvirke denne bedømmelse.
- 114 Denne bedømmelse kan heller ikke henføres til en upræcis fortolkning af ordene »enhver direkte eller indirekte kommerciel anvendelse«, der fremgår af artikel 118m, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1234/2007.
- 115 Inkorporeringen i et varemærke af en beskyttet betegnelse i henhold til forordning nr. 1234/2007, såsom oprindelsesbetegnelsen »port«, kan nemlig ikke anses for at være af en sådan art, at den udnytter denne oprindelsesbetegnelses omdømme som omhandlet i den nævnte forordnings artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), når denne inkorporering ikke fører den relevante kundekreds til at forbinde dette varemærke eller de varer, for hvilke dette varemærke er registreret, med den pågældende oprindelsesbetegnelse eller det vinavlsprodukt, for hvilket denne er beskyttet.
- 116 I det foreliggende tilfælde konstaterede Retten efter en fri bedømmelse af faktiske elementer i den appellerede doms præmis 71 og 76, at tegnet »PORT CHARLOTTE«, eftersom det er sammensat af ordet »port« og fornavnet Charlotte, af den relevante kundekreds vil blive opfattet som en logisk og begrebsmæssig enhed som en henvisning til en havn, dvs. et sted ved havet eller ved en flod, til hvilket der er forbundet et fornavn, der udgør den vigtigste og mest særprægede bestanddel i det omtvistede varemærke. Ifølge Retten vil den relevante kundekreds i dette tegn ikke opfatte en geografisk henvisning til en portvin, der har den omhandlede oprindelsesbetegnelse.
- 117 På grundlag af denne faktiske vurdering kunne Retten uden at begå en retlig fejl fastslå, at appelkammeret med rette havde fundet, at det ikke kunne antages, at det omtvistede varemærke anvendte oprindelsesbetegnelsen »Porto« eller »Port« som omhandlet i artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii), i forordning nr. 1234/2007.
- 118 Selv om Retten i den appellerede doms præmis 72 fejlagtigt tilføjede, at det omtvistede varemærke ikke antydte den nævnte oprindelsesbetegnelse, idet den støttede sit ræsonnement på artikel 118m, stk. 2, litra a), i forordning nr. 1234/2007, selv om antydning henhører under denne bestemmelses litra b), har denne fejl ingen betydning for Rettens afgørelse om at forkaste klagepunktet om tilsidesættelse af den nævnte forordnings artikel 118m, stk. 2, litra a), nr. ii).
- 119 Følgelig må det andet anbringende i kontraappellen forkastes.

Det tredje anbringende i kontraappellen

- 120 Med det tredje anbringende i kontraappellen har IVDP gjort gældende, at Retten, idet den i den appellerede doms præmis 75 udtalte, at anvendelsen af det omtvistede varemærke PORT CHARLOTTE, som er registreret for en whisky, ikke indeholdt nogen »anvendelse, efterligning eller antydning« som omhandlet i artikel 118m, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1234/2007 af oprindelsesbetegnelsen »Porto« eller »Port«, har tilsidesat denne bestemmelse.
- 121 Retten anførte derefter i den appellerede doms præmis 76 Domstolens praksis vedrørende begrebet »antydning«, som det fremgår af EU-lovgivningen vedrørende beskyttelsen af oprindelsesbetegnelser og geografiske betegnelser.
- 122 Ifølge denne praksis omfatter begrebet »antydning« det tilfælde, hvor det ord, der anvendes som betegnelse for et produkt, inkorporerer en del af en beskyttet betegnelse, således at forbrugeren, når han ser dette produkts navn, i ånden føres til at tænke på den vare, som betegnelsen gælder for[, jf. bl.a. for så vidt angår artikel 16, litra b), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 110/2008 af 15. januar 2008 om definition, betegnelse, præsentation og mærkning af samt beskyttelse af geografiske betegnelser for spiritus og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 1576/89 (EUT 2008, L 39, s. 16), som er en bestemmelse, der på alle punkter er identisk med artikel 118m, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1234/2007, dom af 21.1.2016, Viiniverla, C-75/15, EU:C:2016:35, præmis 21 og den deri nævnte retspraksis].
- 123 Der kan desuden foreligge en »antydning«, selv uden at der er nogen risiko for forveksling mellem de pågældende produkter, hvilket bl.a. forudsætter, at der hverken i offentlighedens bevidsthed skabes associationer vedrørende produktets oprindelse, eller at en operatør utilbørligt kan udnytte en beskyttet geografisk betegnelses omdømme (jf. bl.a. dom af 21.1.2016, Viiniverla, C-75/15, EU:C:2016:35, præmis 45).
- 124 Retten har uden at begå en retlig fejl anvendt det væsentlige kriterium, der følger af denne praksis, idet den i den appellerede doms præmis 76, henset til de konstateringer, der fremgik af samme doms præmis 71, udtalte, at gennemsnitsforbrugeren, selv om ordet »port« udgør en integrerende del af det omtvistede varemærke, hvis det blev antaget, at den pågældende kommer fra Portugal eller taler portugisisk, når denne står over for en whisky med det nævnte varemærke, ikke vil forbinde dette med en portvin med den omhandlede oprindelsesbetegnelse.
- 125 Retten tilføjede i denne præmis 76, at denne bedømmelse bekræftes af de ikke ubetydelige forskelle mellem de respektive kendetegn ved en portvin og en whisky ud fra navnlig ingredienser, alkoholindhold og smag, som gennemsnitsforbrugeren kender godt, og som var blevet anført korrekt af appelkammeret i den omtvistede afgørelses punkt 20 og 34.
- 126 Da de bedømmelser, som Retten således foretog i den nævnte præmis 76, var af faktisk art, og IVDP ikke har godtgjort, at Retten har gengivet et bevismiddel urigtigt, kan Retten ikke i appellen kritiseres, også fordi de er støttet på en præcis fortolkning af begrebet »antydning« som omhandlet i artikel 118m, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1234/2007.
- 127 Følgelig skal det tredje anbringende i kontraappellen forkastes.
- 128 På baggrund af det ovenfor anførte skal hovedappellen tages til følge og kontraappellen forkastes. Følgelig bør den appellerede dom ophæves.

Om søgsmålet for Retten

- 129 Det følger af artikel 61, stk. 1, i statuttten for Den Europæiske Unions Domstol, at Domstolen, når appellanten gives medhold, selv kan træffe endelig afgørelse, hvis sagen er moden til påkendelse.
- 130 Da sagen er moden til påkendelse, er Domstolen af den opfattelse, at der skal træffes endelig afgørelse om sagen for Retten.
- 131 Ved den appellerede dom forkastede Retten nemlig alle de anbringender, der var blevet fremført til støtte for søgsmålet for den, med undtagelse af det tredje anbringende om, at appelkammeret fejlagtigt havde fundet, at beskyttelsen af oprindelsesbetegnelsen for vine var reguleret udelukkende af forordning nr. 1234/2007 og ikke sideløbende af national ret, og det fjerde anbringendes første led om tilsidesættelse af artikel 53, stk. 1, litra c), i forordning nr. 207/2009, sammenholdt med denne forordnings artikel 8, stk. 4, for så vidt som appelkammeret havde undladt at anvende de relevante regler i portugisisk lovgivning.
- 132 Med nærværende dom har Domstolen imidlertid dels taget hovedappellen, der var rettet mod den appellerede dom, til følge, for så vidt som Retten ved denne dom tog det tredje anbringende og det fjerde anbringendes første led til følge, dels forkastet den kontraappel, der var rettet mod Rettens forkastelse af det fjerde anbringendes andet led om tilsidesættelse af artikel 118m, stk. 2, i forordning nr. 1234/2007, for så vidt som appelkammeret fejlagtigt fandt, at registreringen eller anvendelsen af det omtvistede varemærke hverken udgjorde en anvendelse eller en antydning af oprindelsesbetegnelsen »Porto« eller »Port«, således at der ikke var anledning til at undersøge denne oprindelsesbetegnelses omdømme.
- 133 Det følger heraf, at alle de anbringender, der er blevet fremført til støtte for sagen for Retten til prøvelse af den omtvistede afgørelse, skal forkastes.
- 134 I sagen for Retten frifindes Harmoniseringskontoret følgelig i det hele, uden at der er anledning til at hjemvise sagen til Retten.

Sagsomkostninger

- 135 Det fremgår af artikel 184, stk. 2, i Domstolens procesreglement, at såfremt appellen tages til følge, og Domstolen selv endeligt afgør sagen, træffer den afgørelse om sagsomkostningerne.
- 136 I henhold til samme procesreglements artikel 138, stk. 1, der i henhold til artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, pålægges det den tabende part at betale sagsomkostningerne, hvis der er nedlagt påstand herom.
- 137 Da Domstolen i det foreliggende tilfælde har taget EUIPO's appel til følge og forkastet IVDP's kontraappel, har sidstnævnte ikke fået medhold i de anbringender, der var fremført til støtte for sagen for Retten.
- 138 Da EUIPO og Bruichladdich har nedlagt påstand om, at IVDP tilpligtes at betale sagsomkostningerne, bør sidstnævnte tilpligtes at betale de omkostninger, som EUIPO og Bruichladdich har afholdt i de to instanser.
- 139 I henhold til procesreglementets artikel 140, stk. 1, der i medfør af samme reglements artikel 184, stk. 1, finder anvendelse i appelsager, bør Den Portugisiske Republik og Kommissionen, som er indtrådt i sagen, bære deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Anden Afdeling):

- 1) **Den dom, der blev afsagt den 18. november 2015 af Den Europæiske Unions Ret, Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto mod KHIM – Bruichladdich Distillery (PORT CHARLOTTE) (T-659/14, EU:T:2015:863), ophæves.**
- 2) **Kontoret for Harmonisering i det Indre Marked (Varemærker og Design) frifindes i sag T-659/14, der blev indledt af Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto IP til prøvelse af afgørelse truffet den 8. juli 2014 af Fjerde Appellkammer ved Harmoniseringskontoret (sag R 946/2013-4).**
- 3) **Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto IP betaler de omkostninger, der er blevet afholdt af Den Europæiske Unions Kontor for Intellectuel Ejendomsret (EUIPO) og af Bruichladdich Distillery Co. Ltd i de to instanser.**
- 4) **Den Portugisiske Republik og Europa-Kommissionen bærer deres egne omkostninger.**

Underskrifter